

ONNETTOMUUKSISTA, VAKAVISTA VAARATILANTEISTA JA POIKKEAMISTA ILMOITTAMINEN

Tämä määräys on annettu ilmailulain (1242/2005) 123 ja 128 §:n nojalla ja ottaen huomioon kansainvälisen siviili-ilmailun yleissopimuksen (SopS 11/1949) liitteet 6 ja 13, neuvoston direktiivin 94/56/EY siviili-ilmailun onnettomuuksien ja vaaratilanteiden tutkinnan peruseriaatteista ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/42/EY poikkeamien ilmoittamisesta siviili-ilmailun alalla.

1. SOVELTAMISALA

Onnettomuuksista, vakavista vaaratilanteista ja poikkeamista siviili-ilmailussa Suomen alueella on ilmoitettava tämän määräyksen mukaisesti. Määräys koskee myös ilmailua suomalaisella ilma-aluksella Suomen ulkopuolella tai Suomessa myönnetyn lentotoimintaluvan nojalla.

Huom. Asetusten 2042/2003 (huoltotoiminta-asetus) ja 1702/2003 (tyyppihyväksyntäasetus) sekä JAR-OPS -määräysten mukaisessa toiminnassa noudatetaan tätä määräystä niiltä osin kun ilmoittamisesta ei ole määrätty edellä mainituissa säädöksissä.

2. ILMOITUSVELVOLLISUUS

Ilmailutoiminnassa kaikista tapauksista, joissa lentoturvallisuus on vaarantunut tai saatanut vaarantua, on ilmoitettava tämän määräyksen mukaisesti. Jos on epäselvää, edellyttääkö tapaus ilmoituksen tekemistä, on ilmoitus tehtävä.

Ilmailutoimintaa harjoittavan sisäiseen laadun- ja turvallisuudenhallintaan liittyvän ilmoituksen tekeminen ei vapauta velvollisuudesta tehdä tämän määräyksen mukaista ilmoitusta.

Ilmailutoimintaa harjoittavan on viipymättä tehtävä tämän määräyksen mukainen ilmoitus Ilmailuhallinnolle, mikäli sen tietoon tulee tapaus, josta on ilmoitettava tämän määräyksen mukaisesti eikä ilmoitusta varmuudella ole vielä tehty.

Tämän määräyksen mukaan ilmoittaminen ei poista ilmoituksen tekijän ja ilmailutoimintaa harjoittavan velvollisuutta välittömästi ryhtyä tarvittaviin korjaaviin toimenpiteisiin vastavien tapausten ehkäisemiseksi.

Mikäli mahdollista, aikomus tämän määräyksen mukaisen ilmoituksen tekemisestä on

mainittava muille tapahtuneessa osallisena olleille.

Huom. Poikkeamatietojen vaihdosta ja käytöstä säädetään ilmailulain 130 ja 131 §:ssä.

3. ONNETTOMUUKSISTA JA VAKAVISTA VAARATILANTEISTA ILMOITTAMINEN

3.1 Ilma-aluksen päällikkö

Ilma-aluksen päällikön on viipymättä ilmoitettava onnettomuudesta ja vakavasta vaaratilanteesta asianomaiselle ilmaliikennepalveluelimelle ja Onnettomuustutkintakeskukselle. Ilmaliikennepalveluelimelle ilmoitus on tehtävä asianomaisella radiotaajuudella tai puhelimitse ja Onnettomuustutkintakeskukselle puhelimitse.

Ilmailuhallinnolle ilmoitus on tehtävä kirjallisesti mahdollisimman pian tapahtuneen jälkeen. Mikäli mahdollista, kirjallinen ilmoitus Ilmailuhallinnolle on lähetettävä esimerkiksi faksilla nopean tiedonkulun varmistamiseksi.

Ilmaliikennepalveluelimelle lennon aikana tehtävässä ilmoituksessa on mainittava kaikki oleelliseksi arvioitu tieto tapahtuneesta. Vaarallisia aineita kuljetettaessa on tieto niistä tilanteen salliessa sisällytettävä ilmoitukseen.

3.2 Lennonjohtaja ja lennontiedottaja

Lennonjohtajan ja lennontiedottajan on välittömästi tehtävä ilmoitus tietoonsa tulleesta onnettomuudesta ja vakavasta vaaratilanteesta oman vastualueensa aluelennonjohtoelimelle, jonka puolestaan viipymättä on ilmoitettava tapahtuneesta Onnettomuustutkintakeskukselle ja Ilmailuhallinnolle. Aluelennonjohtoelimen on huolehdittava siitä, että Ilmailuhallinnolle tehdään tapahtuneesta myös kirjallinen ilmoitus.

3.3. Muussa lentoturvallisuuteen vaikuttavassa tehtävässä toimivat henkilöt

Kun muussa lentoturvallisuuteen vaikuttavassa tehtävässä toimiva henkilö havaitsee onnettomuuden tai vakavan vaaratilanteen, on hänen välittömästi ilmoitettava siitä asianomaiselle ilmaliikennepalveluelimelle ja laadittava kirjallinen ilmoitus Ilmailuhallinnolle.

Huom. Luettelo vakavien vaaratilanteiden esimerkeistä on tämän määräyksen liitteenä 1. Onnettomuustutkintakeskuksen ja Ilmailuhallinnon yhteystiedot ovat tämän määräyksen liitteenä 2.

4. VAARALLISET OLOSUHTEET

Lennon aikana tai muutoin havaituista ilmailutoiminnalle mahdollisesti vaarallisista olosuhteista, kuten lentoasema-alueella tai sen läheisyydessä havaituista linnuista tai lintu-parvista, maa- tai suunnistuslaitteiden häiriöistä, vaarallisista sääilmiöistä, vulkaanisista tuhkapilvistä ja korkeista säteilytasoista, on välittömästi ilmoitettava asianomaiselle ilmailiikennepalveluelimelle.

5. POIKKEAMISTA ILMOITTAMINEN

Ilmailuhallinnolle on tehtävä ilmoitus ilma-aluksen toimintaan, huoltoon, korjaukseen ja valmistukseen sekä lentopaikan toimintoihin ja lennonvarmistuspalveluihin liittyvistä vaaratilanteista, toiminnan keskeytyksistä, vioista, virheistä tai muista poikkeuksellisista tilanteista (poikkeamista), jotka vaarantavat, tai jos niihin ei puututa, vaarantaisivat ilma-aluksen taikka siinä olevien henkilöiden tai kenen tahansa muun henkilön turvallisuuden.

Ilmoitus on tehtävä niin pian kuin mahdollista, mutta viimeistään 72 tunnin kuluessa tapahtuneesta, ellei tämä poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi ole mahdotonta.

Huom. Ilma-alusten toimintaan, huoltoon, korjaukseen ja valmistukseen sekä lennonvarmistuspalveluihin liittyviä poikkeamia on lueteltu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/42/EY poikkeamien ilmoittamisesta siviili-ilmailun alalla liitteissä 1 ja 2.

Ilmoitusvelvollisia ovat seuraavat:

- ilma-aluksen päällikkö, käyttäjä tai haltija
- ilmailutoimintaan oikeuttavan luvan tai hyväksynnän haltija
- henkilö, joka suorittaa tehtäviä, joihin häneltä vaaditaan lupa toimia lennonjohtajana tai lennontiedottajana

- henkilö, joka toimii muussa lentoturvallisuuteen vaikuttavassa tehtävässä, ilmailutoimintaa harjoittavan palveluksessa, nimetyinä vastuuhenkilönä tai lentoasemalla hallinto- tai johtotehtävissä
- henkilö, joka suorittaa ilma-aluksen maa-huolintaan liittyviä tehtäviä, mukaan luettuina tankkaus, huoltotoimet, kuormauslaskelman laadinta, kuormaus, jäänpoisto ja hinaus
- henkilö, joka harjoittaa toimintaa, joka liittyy ilma-aluksen tai jonkin sen laitteen tai osan suunnitteluun, valmistukseen, huoltoon tai muuttamiseen
- henkilö, joka allekirjoittaa ilma-alusta tai jotakin sen laitetta tai osaa koskevan lentokelpoisuuden tarkastustodistuksen tai huoltotodisteen
- henkilö, joka suorittaa tehtäviä, jotka liittyvät ilma-alusten suunnistuslaitteiston asennukseen, muutostöihin, huoltoon, korjaamiseen, peruskorjaukseen, lentomittaukseen tai tarkastukseen
- henkilö, joka suorittaa tehtävää, joka on rinnastettavissa edellä lueteltuihin tehtäviin.

6. ILMOITUSLOMAKKEET

Kirjallinen ilmoitus onnettomuudesta, vakavasta vaaratilanteesta ja poikkeamasta on tehtävä Ilmailuhallinnon lomakkeella Ilmoitus onnettomuudesta, vakavasta vaaratilanteesta ja poikkeamasta (LU3626) tai Vikailmoitus (LU3323). Lomakkeita on saatavana suomen-, ruotsin- ja englanninkielisenä Ilmailuhallinnosta, lentoasemilta ja Ilmailuhallinnon internet-sivuilta (www.ilmailuhallinto.fi/lentoturvallisuusilmoitus). Ilmoituksen voi tehdä myös muulla Ilmailuhallinnon hyväksymällä lomakkeella. Poikkeuksellisissa tapauksissa kun lomaketta ei ole käytettävissä, ilmoituksen voi tehdä vapaamuotoisesti.

Ilmailuhallinnolle osoitettavissa kirjallisissa ilmoituksissa on aina oltava ilmoituksen tekijän nimi- ja yhteystiedot, jotta Ilmailuhallinto voi lähettää ilmoituksen tekijälle tiedon vastaanottamastaan ilmoituksesta ja jotta Ilmailuhallinto pystyy tarvittaessa olemaan ilmoituksen tekijään yhteydessä lisätietojen saamiseksi tapauksesta.

Mikäli vastuu ilmoitusten toimittamisesta Ilmailuhallinnolle on ilmailutoimintaa harjoittavan piirissä määrätty tietyille taholle, ei ilmoituksen tekijän tarvitse henkilökohtaisesti toimittaa laatimaansa ilmoitusta. Ilmailutoimintaa harjoittavan on tällöin sovellettava järjestelmää, jolla varmistetaan tämän määräyksen mukaisen ilmoitusvelvollisuuden toteutumisen.

---

7. VOIMAANTULO

Tämä määräys tulee voimaan 1.10.2006 ja kumoaa ilmailumääräyksen GEN M1-4, 24.6.1999.
